

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs I. Quis mihi det de fratrem meum sugentem vbera Matris mea, vt
inueniam te foris: & deosculer, & iam me nemo despiciat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

dilecto alludit dicens, mandragoræ dederunt odorem in portis nostris, quia dum Ecclesia filiorum suorum profectum intendit, competentes Deo gratiarum actiones persoluit. Unde magis ad prædicationē accingitur, quia in eorum cordibus proficere se sperat, quos ad Deum toto corde conuersos esse considerat. Ipsum verò profectum suum non suo labori & industriæ, sed diuinæ gratiæ imputat dicens, omnia poma noua &c. vetera, dilecte mi, seruaui tibi.

Per poma noua & vetera Sponsa à Sponsa seruata accipitur fructus veteris & noui testamenti ad ipsius honoris relatus.

Pomorum item nouorum & veterum referuatio est mysteriorum veteris & noui testamenti de Christi natiuitate & passione in figura & veritate ostensio & expositio.

Ad tuum, inquit, honorem seruaui, ô dilecte, omnem fructum Sanctitatis, quem ex veteris vel noui testamenti institutione cognoui, siue quem ex præceptorum informatione didici, siue quem ex Patrū vita & moribus imitando collegi. Tui enim hoc est muneris, non mei laboris, vel quod ipsa benè viuendo & docendo profeci, vel quod alij meo exemplo siue doctrina proficere potuerunt.

Siue vt alio modo dicam, omnia poma noua & vetera seruaui tibi, quia omnia quæ in veteri testamento mysticaliter facta & dicta, in nouo autem realiter exhibita leguntur, de tua natiuitate, passione, resurrectione, & ascensione, scripra docui & exposui, cunctisq; legentibus & audientibus fructum in eis fidei & bonæ operationis ostendi.

CAPVT OCTAVVM.

1. **Q**uis mihi det te fratrem meum, sugentem vbera matris mee, vt inueniam te foris: & deosculer te, & iam me nemo despiciat.
2. Apprehendam te & ducam te in domum Matris mee. Ibi me docebis; & dabo tibi poculum ex vino condito, & mustum malorum granatorum meorum.
3. Laua eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me.
4. Adiuro vos filia Ierusalem, ne suscitetis, neq; euigilare faciatis dilectam donec ipsa velit.
5. Quæ est ista quæ ascendit de deserto, delicijs affluens, innixa super dilectum suum? Sub arbore malo suscitauit te; ibi corrupta est mater tua, ibi violata est genitrix tua.
6. Pone me vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum; quia fortis est vt mors dilectio, dura sicut inferus emulatio; lapides eius lampades ignis atq; flammularum.
7. Aqua multa non poterunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam si dederis homo omnem substantiam domus sue pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.
8. Soror nostra paruula est, & vbera non habet.

Quid

9. Quid faciemus sorori nostra in die quo alloquenda est? si murus est, edificemus super eum propugnacula argentea: si ostium, compingamus illud tabulis cedrinis.
10. Ego murus, & vbera mea sicut turris, ex quo facta sum coram eo quasi pacem reperiens.
11. Vinea fuit pacifico in eâ quæ habet populos, tradidit eam custodibus: Vir affert pro fructu eius mille argenteos.
12. Vinea mea coram me est. Mille tui pacifici, & ducenti his qui custodiunt fructus eius.
13. Quæ habitas in hortis, amice auscultant, fac me audire vocem tuam.
14. Fuge dilecte mi, & assimulare caprea hinnuloq; ceruorum super montes aromatum.

VERSUS I. CAPITIS
octau.

Quis mihi det de fratrem meum sugentem vbera Matris meæ, vt inueniam te foris: & deosculer, & iam me nemo despiciat?

SI sensum allegoricum inspiciamus, potest vox ista referri ad illos sanctos, qui ante aduentum Domini magno desiderio æstuabant videre, quod à Patriarchis & Prophetis diu prædictum nouerant, & ipsi in spiritu præuidebant futurum videlicet Incarnationem Christi, per quam vniuersalem mundi salutem prouenire non dubitant.

Dicat ergo antiquis ille sancto-

rum populus desideratiuo locutionis modo; quis mihi det te fratrem meum sugentem vbera matris meæ, fratrem, inquam, meum propter humanæ carnis susceptionem, siue generis cognationem, sugentem vbera matris meæ, hoc est natum & nutritum in synagogâ Iudæorum. Et quare hoc desiderio? vt inueniam te, inquit, foris & deosculer, hoc est, vt in carne te apertè videam & amplectar, quem in diuinitatis secreto videre non possum: Et iam me nemo despiciat, imò potius veneretur & diligat propter specialem tam generosæ sobolis de meâ carne nascētis nobilitatem. Apprehendam autem te & ducam in domum Matris meæ, quia hoc tuæ dignationi placuit, vt in solâ gente Iudæorum carnis tuæ præsentiam exhiberes, & miraculorum tuorum potentiam demonstrares. Vbi ergo me docebis & verbis & factis, quid in figurâ, quid in veritate intelligere debeam, & quod ipse sis finis præcepti ad iustitiam omni credenti. Sed quantum doctrinæ tuæ suauitate proficiam? dabo tibi poculum ex vino condito, quia quasi potaberis delectatione fidei & operationis meæ, quam tibi offeram ex nomine Patris & filij & spiritus sancti, & virtute fidei, spei, & charitatis. Sicut enim vinum conditum ex tribus principaliter constat, hoc est vino, melle, atque pigmentis, ita mens mea ex tuorum doctrinâ sermonū condietur fide sanctæ Trinitatis, siue vt dictum est virtute fidei, spei,

li 3 &

Rom. 10.

& charitatis. Dabo quoque mustum malorum granatorum meorum, quia prædicatio tua siue operatio pariet in me animæ à vitijis expurgatæ nouitatē & suauitatē ex feruore charitatis & studio multiplicium virtutū.

Porro si moralem sensum consideremus, vnicuique fideli animæ vocem istam aptabimus, quæ sacræ scripturæ intenta se ipsam scientiā & alios verbo exhortationis ædificat: quæ enim sacræ scripturæ scientiā habere desiderat, totā animi auiditate his verbis ad Deum clamat. *Quis mihi det te fratrem meum surgentem vbera matris meæ?* vt quid te fratrem appello, nimirum & propter participationem humanitatis, & propter gratiam adoptionis, quā te ipsum fratrem nominas dicens, *ite, nuntiate fratribus meis: & quicumque fecerit volūtatē Patris mei, ipse meus frater, soror, & mater est.* *Quis ergo mihi det te fratrem meum,* vt mecum sis, & mecum labores per cooperatricem gratiam, *te dico surgentē,* hoc est sugere facientem *vbera matris meæ.* Hoc enim eo locutionis modo dictum sit, quo & aliō loco scriptura vtitur, ipse enim spiritus postulat pro nobis gemitibus innarrabilibus, *postulat* dicens pro eo, quod est postulare faciens.

Rom. 8.

vbera Matris nostræ dogmata sunt Ecclesie ex vtroque testamento.

Quæ autem sunt *vbera matris meæ,* & cuius matris meæ? profecto *vbera matris meæ* dogmata sunt sanctæ Ecclesie, quæ ex vtriusque testamenti paginis mentis meæ infan-

tiam nutriunt, & in robur virilis intelligentiæ perducunt. Vt quid verò tantopere te mecum esse desidero? *vt inueniam te foris & deosculer:* quid est hoc? vbi enim lates quando foris non es? nimirum in nube diei, hoc est in obscuritate & subtilitate spiritualis intelligentiæ, quam postquam illuminatione ignis tui, id est spiritus sancti, accepero, profecto te qui intus latebas, foris inuenio, *Cum autem te inuenero,* deosculor, hoc est totis mentis meæ lacertis amplector, quia tantum in percepto munere intelligentiæ delector, vt libeat cum Prophetâ dicere, *quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel & fauum ori meo.* Ps. 118.

Iam verò tuis amplexibus sic me inhærentem, & sanctæ Scripturæ mysteria sapienter eloquentem, nemo me despiciet, quia sicut scriptū est, *sapiens implebitur benedictionibus & viuentes illum laudabunt, & sapiens in populo hereditabit honorem, & nomen illius erit viuens in eternum:* Et iterum, *os prudentis queritur in Ecclesia, & verba illius cogitabunt in cordibus suis.* Nemo ergo me despiciet, quia audiunt, quod *vinctio tui spiritus docet me de omnibus,* imo *cadentes in terram adorabunt Dominum, pronuntiantes quod verè Deus in nobis sit.* Eccles. 37. ibid. Eccles. 21. I. Ioh. 2. I. Cor. 14.

VERSUS II.

Apprehendam te, & duram in domum matris meæ. Ibi me docebis, & dabo tibi poculum